

HA SZERETETET VETSZ, AKKOR SZERETETET ARATSZ!

2020. 05. 13.

„Az vagy, amit megeszel” – vallja Sipos József, aki egy alföldi faluban „beleszületett” a természet szeretetébe, amelyet aztán mind jobban megismert, és a mai napig is szolgál. Növényorvosként és méhészként gazdálkodik, de élete fontos része az oktatás, a jövő generációinak nevelése is. Az év agráremberének választották 2019-ben a növényvédelmi kategóriában, és – ami talán még ennél is fontosabb számára – a közönségdíjat is elnyerte. Beszélgetésünkben a munkája mellett természetesen a hegyvidéki méhlegelő is szóba kerültek.

– Kezdjük az elején. Hogyan lesz valakiből már tinédzserként méhész? Mikor esett a sorsdöntő méhszűrés?

– Nagyon büszke vagyok a gyökereimre. A családom és szerető szüleim életpéldája, tanítása és a természethez fűződő viszonyuk mindig előttem lebeg. Azt vallották: fiam, légy alázatos az emberek és a termőföld iránt, és az Istentől kapott talentumaidat használd a jó cél és a fejlődés érdekében! A természet szeretete a kezdetektől jelen volt az életemben. Dédszüleim méhészkedtek, a szüleim nem, de a méhészkedés génjei ott lapultak bennem. Gyerekként agrármérnök édesapámtól kaptam egy könyvet, az alapján kezdtem ismerkedni a kaptárral, a bogarakkal, a virágokkal. Aztán, látva a lelkesedésemet, még általános iskolás koromban megajándékozott a

klasszikus „méhészek bibliájával”. Ez a könyv alapozta meg a méhészeti vonzódásomat. A középiskolába lépve egy tanárom ajánlotta, hogy iratkozzak be az éppen induló – egyébként felnőtteknek szánt – méhészeti képzésre. Így már első osztályos gimnazistaként méhész szakmunkás lettem, később pedig méhész mester. Ekkor persze még nem voltak saját méheim, mert édesapám arra kért, hogy szerezzek hiteles emberektől gyakorlati szaktudást. Felkerestük szülőfalum öreg és tapasztalt méhészeit, akik mellett sokat tanultam, és akiknek azóta is nagyon hálás vagyok. Amikor aztán úgy ítélték meg, hogy már lehet saját kaptáram, akkor lett először három méhcsaládom. Ez huszonhét évvel ezelőtt történt. De a méhek a napi feladatoknál mélyebben is érdekeltek, ezért kutatni kezdtem a kártevőiket, majd a méhészkedést befolyásoló környezeti viszonyok alaposabb megismerése felé fordult a figyelmem. Ezenkívül, ha tehetem, a jövő méhészeinek szakmai képzésében is tevőlegesen részt veszek, amit szintén nagyon szeretek.

- Általában a méhészek a kaptáraikat kocsira rakva vándorolnak, és keresik a nyíló virágot. Hogyan kezd valaki méhészként saját méhlegelőket telepíteni?

- Növényorvosi munkám során is látom, hogy a környezetünk változik. Melegszik a klíma, módosul a vetésszerkezet, élőhelyek tűnnek el, alakulnak át. A nyár egyre szárazabb, aszályos, ilyenkor kisülnek a méhlegelők. Fontos,

hogy nemcsak a házi méhekről beszélünk, hanem a természetben élő számtalan más beporzó rovarról is! A Kárpát-medencében hétszázharminc hártvány szárnyú viráglátogató rovarfaj él, ezekről is gondoskodni kell. Méhészeti szempontból az a legrosszabb, amikor nyáron a forróságban beszáradnak a virágok, megszűnik a nektártermelő képességük – ilyenkor etetni kell a méheket. Alapvetően ezért akartam mesterségesen kialakítani olyan méhlegelőket, amik az őszi időszakban is folyamatosan biztosítják a nektárt és a virágporhordást. Azzal a céllal indult a törekvés, hogy alakítsunk „folyamatosan virágzó” ökoszisztémákat. Ma már külön erre a célra magkeveréket készítünk: kisebb területeken saját magunk által termesztett növényekről – nagyrészt gyógynövényekről – gyűjtjük be a magokat, és azokat vetjük el a viráglátogató rovarok javára. Növényorvosként természetes dolog, hogy szeretem a növényeket, ez segít a mindennapi munkámban. A magkeverékeimet kísérletek alapján, helyspecifikusan állítom össze. Más kerül a Hegyvidékre, más egy száraz dél-alföldi területre, az Alpokaljára, és megint más egy poros, kitettebb békési tájra. Itt, a Hegyvidéken a leggazdagabb, negyvennégy fajt számláló keveréket vetettük *(erről előző lapszámunkban olvashattak – a szerk.)*, de vannak ennél szerényebb kombinációk is. A lényeg, hogy olyan növényeket keressék, amik az adott régióban a természetben is megtalálhatók, de ezek a szándékosan kialakított méhlegelőn koncentráltan lesznek jelen. Töreksem arra, hogy folyamatosan legyen virág, tavasztól egészen a fagyokig. A következő évben már csak felül kell vetni ezeket az állományokat, mert az alap ott van a földben.

- A méhészekről azt tartják, hogy bogaras, maguknak való emberek. Hogyan lesz egy méhész, növényorvos az Év Agrárembere szavazáson két kategória győztese?

- Nagy elismerés volt számomra már a jelölés is. Az Év Agrárembere választás komoly országos szakmai megméretés, két témakörben rendezik meg. Engem a végzettségem alapján a növényvédelmi vonalon jelöltek, ez is megtisztelő, mert a munkám során a szobanövénytől az erdei fákig mindennel dogozom, és próbálok mindenütt segíteni, gyógyítani. De úgy érzem, díjazták a társadalmi felelősségvállalásomat is. A másfél éve működő siposgazda.hu oldal felhívja a figyelmet a fiatalok formálására, nevelésére, valamint a természetes életmódra, ami szintén fontos küldetésem. Az első körben a közönségszavazáson nagyon nagy szavazatszámmal kaptam bizalmat, utána egy közel nyolcvanfős szakmai grémium a növényvédelmi kategória díját is nekem ítélte. A visszajelzések alapján az emberi és szakmai munkámat értékelték, ami rendkívül boldoggá tett, de úgy érzem, további felelősséget ró rám.

- Hogy kerül az év agrárembere a városba?

- Sokat járok a fővárosba, és nekem a Hegyvidék mindig is kitűnt a többi városrész közül, a sok zöld területtel és a nyitott, természetszerető emberekkel. Sokat beszélgettem az itt lakókkal, és mindig éreztem a természetközelség sugallatát. Aztán egy méhésztársam invitálása alapján megismertem az itteni Méhbarát Kerület programot és az önkormányzat beporzók iránti elköteleződését. Később meghívtak egy kerekasztal-beszélgetésre, amin az azonos célokból adódóan a küldetésünk összekapcsolódott, hiszen a méhlegelő és az oktatás számomra is ugyanolyan fontos, mint az itt élőknek. Nagy büszkeségem, hogy a magkeverékemmel tudtam segíteni a tizenkettedik kerületi méhlegelő kialakításában, és a jövőben is szívesen jövök akár ilyen jellegű kéréseknek eleget tenni, akár a hegyvidéki iskolákba fiataloknak bemutatni a madarászat, a természet titkait, a méhészkedés és általában az egészséges, környezettudatos ételkészítés-előállítás szépségeit, kihívásait.

- Hogyan tovább?

- Nagy álmom, hogy sokakhoz eljussak a modern kori elvárásoknak megfelelő kommunikációs csatornán, a honlapomon keresztül közvetített szemléletformáló és ismeretterjesztő küldetéssel. Ebben a munkámban szeretett szüleim öröksége mellett fontos nekem Bálint Gyuri bácsi szakmai és emberi példája: a fiatalokhoz elvinni a föld, a mezőgazdaság és a kert szeretetét. Megértetni, hogy az vagy, amit megeszel, ezért nem mindegy, mi kerül a tányérunkba. Ezért – ha másra nincs lehetőségünk – legalább egy balkonládában neveljünk fűszert, vagy zöldséget, amiből megérezzük, hogy mit eszünk. Segíteni szeretném a gazdálkodáshoz kedvet érző fiatalokat, hogy vegyszermaradék-mentes ételmiszert állítsanak elő, ezzel szolgálva egészségünket és a természetet. Épp ezért is nagy öröm volt számomra, hogy

személyesen részt vehettem egy hegyvidéki méhlegelő vetésénél, és a kerületi tévé nézőinek elmondhattam a „technológiát”. Az adás utáni órákban fantasztikus élményben volt részem: négy nagyon kedves köszönőlevelet kaptam, amiknek az írói előremutató szakmai kérdéseket is feltettek nekem. Ezekből a visszajelzésekből merítetek erőt és bátorítást, hogy folytatni tudjam azt az utat, amit most a Hegyvidéki Zöld Irodával együtt járunk.

(Barta)